

E?itime Kat?Ima Sebepleri ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *E?itime Kat?Ima Sebepleri ?lçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20738>

Özet

Eğitime Katılma Sebepleri Ölçeği (EKSE), yeti?kin bireylerin çe?itli eğitim programlarına katılma kararlarının ardındaki **motivasyon** kaynaklarını sistematik olarak ölçmek amacıyla adapte edilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle Türkiye bağlamında **yeti?kin eğitimi** alanında yapılan araştırmalara katkı sağlamak üzere geliştirilmiştir. Ölçek, katılımcıların öğrenme süreçlerine dahil olma nedenlerini; kariyer gelişimi, sosyal etkileşim, bilişsel ilgi ve kaçınma/rahatlama gibi boyutlarda incelemeyi hedefler. Orijinal ölçeğin Türk kültürüne **uyarlama** çalışması, yeti?kin eğitime katılm motivasyonlarının kültürel farklılıklar gösterip göstermediğini anlamak için kritik bir öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Katılımı, Yeti?kin Eğitimi, Motivasyon, Öğrenme Sebepleri, Psikometrik Ölçek, Uyarlama, Boğaziçi Üniversitesi

Yazarlar

Ural, O. (Uyarlama Çalışması)

Amaç

Eğitime Katılma Sebepleri Ölçeği'nin temel amacı, Türkiye'deki yeti?kin eğitim programlarına katılan bireylerin katılm kararlarını etkileyen ana güdüleyici faktörleri belirlemek ve bu faktörleri yapısal olarak sınıflandırmaktır. Bu araç, yeti?kinlerin kişisel gelişim, mesleki ilerleme veya sosyal bağ kurma gibi farklı hedefler doğrultusunda eğitime yönelme derecelerini nicel olarak ölçmeye olanak tanır. Elde edilen veriler, eğitim kurumlarının program içeriklerini ve pazarlama stratejilerini katılımcıların gerçek ihtiyaçlarına göre optimize etmelerine yardımcı olmay amaçlar.

Ölçeğin uyarlanması, uluslararası alanda kabul görmüş yeti?kin eğitimi motivasyon teorilerinin Türk katılımcılar üzerindeki geçerliliğini test etme amacı da taşımaktadır. Bu sayede, Türkiye'deki eğitim politikalarının ve uygulamalarının teorik temelleri güçlendirilmiştir.

Yapı

Ölçek, yeti?kinlerin eğitime katılm motivasyonlarını kapsayan çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Yeti?kin eğitimi literatüründe yaygın olarak kabul edilen motivasyon teorilerine dayanarak, EKSE'nin genellikle altı ila sekiz temel faktörden oluşması beklenir. Bu faktörler tipik olarak şunları içerir:

Bili?sel ?lgi: Yeni bilgi edinme ve ö?renme aray???

Sosyal Etkile?im: Yeni insanlarla tan??ma ve sosyal çevre edinme arzusu.

Mesleki ?lerleme: Kariyerde yükselme, yeni beceriler kazanma ve i? performans? art?rma.

Toplumsal Kat?l?m: Toplumun aktif bir üyesi olma ve sosyal sorumluluk üstlenme.

Kaç??/Rahatlama: Günlük stres ve rutinden uzakla?ma iste?i.

Ki?isel Geli?im: Öz fark?ndal??? art?rma ve ki?isel potansiyeli ger?ekle?tirme.

Bu yap?, yeti?kinlerin ö?renme motivasyonlar??n?n tek bir sebeple aç?klanamayacak kadar karma??k oldu?unu vurgular ve farklı bireysel ihtiyaçlar?n e?itim tercihlerini nas?l ?ekillendirdi?ini gösterir.

Geçerlik

E?itime Kat?lma Sebepleri Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?na dair spesifik detaylar, O. Ural taraf?ndan 1993 y?l?nda **Bo?aziçi Üniversitesi** Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne sunulan yüksek lisans tezinde yer almaktadır. Bir uyarlama çal??mas? olması sebebiyle, geçerlik çal??malar?nda genellikle yap? geçerli?i ve içerik geçerli?i yöntemleri kullan?lm??t?r.

Yap? geçerli?ini sa?lamak için, ölçe?in faktör yap?s??n?n orijinal ölçekle tutarlı olup olmad??? incelenmi?, muhtemelen Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA) kullan?larak Türk örneklemine uygun faktörlerin ortaya ç?kar?ld??? do?rulanm??t?r. ?çerik geçerli?i ise uzman görüşleri al?narak ve dilsel e?de?erlik çal??malar? yap?larak sa?lanm??t?r. Ancak, spesifik geçerlik katsayılar? (örne?in, KMO veya aç?kılan varyans yüzdesi) kaynakta aç?kça belirtilmemiştir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, adaptasyon çal??mas??n?n **psikometrik özellikler** aç?s?ndan sa?lamlı??n? kanıtlayan önemli bir adımdır. Güvenirlik analizleri genellikle iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) yöntemine odaklanm??t?r. Yüksek lisans tezi ba?lam?nda, ölçe?in genel iç tutarlılık katsayısı??n?n kabul edilebilir düzeyde (genellikle 0.70 ve üzeri) olması beklenir, bu da ölçek maddelerinin ayn? yapıya tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Güvenirlik çal??malar?nda ayrıca test-tekrar test güvenilirli?i de incelenmi? olabilir, bu da ölçe?in zaman içinde kararlı sonuçlar verip vermedi?ini belirler. Ancak, geçerlik çal??malar?nda oldu?u gibi, bu güvenilirli?e ait nicel de?erler (Cronbach Alfa katsayılar?) orijinal kaynakta mevcut de?ildir.

Faktör Analizi

Eğitime Katılma Sebepleri Ölçeği'nin **uyarlama** süreci, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk kültüründe yeniden doğrulanması gerektirmiştir. Bu amaçla, muhtemelen Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılmıştır. AFA, ölçek maddelerinin hangi temel motivasyon boyutları altında toplandığını belirlemede temel rol oynamıştır.

Faktör analizinin amacı, yetkin eğitimi katılımcılarının motivasyonel yapısının kültürel bağlamda değişip değişmediğini tespit etmek ve gerekirse faktör sayısı veya madde dağılımını yeniden düzenlemektir. Bu analizler sonucunda, ölçeğin Türkiye'deki yetkin popülasyonu için geçerli ve güvenilir bir yapı sergilediği varsayılmaktadır.

Araç

Test Tipi: Uyarlama (Adaptasyon) ve **Motivasyon** Ölçeği

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (Orijinal kaynaktan derecelendirme bilgisi olmamasına rağmen, bu tür ölçekler standart olarak Likert formatını kullanır.)

Language Available: Türkçe (Uyarlama çalışması dili) ve Orijinal Ölçeğin Dili (Büyük ihtimalle İngilizce)

Population Group: Yetkinler

Age Group: Yetkin Eğitim Programlarına Katılan Bireyler (Genellikle 18 yaş ve üstü)

Population Details: Türkiye'deki çeşitli yetkin eğitim programlarına kayıtlı katılımcılar.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Yetkin Öğrenimi, Eğitim Katılımı, Motivasyonel Faktörler, Yüksek Lisans Tezi, Psikometrik Özellikler, Boğaziçi Üniversitesi

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir

Affiliation Email addresses: Belirtilmemiştir

Correspondence Address: Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (1993 Tez Dönemi)

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek, O. Ural'ın 1993 tarihli yüksek lisans tezi kapsamında **yetişkin eğitimi** araştırmaları için uyarlanmıştır. Ölçeğin ticari kullanımı ve güncel izin koşulları için, öncelikle tez sahibine veya ilgili telif hakkı sahibine (muhtemelen orijinal ölçeğin yazarı) danışılması gerekmektedir.

Test Yolu: 1993 (Uyarlama Yolu)

Ücret: Yüksek lisans tezi kapsamında geliştirildiği için akademik araştırmalarda ücretsiz kullanımı yaygın olabilir, ancak güncel ticari kullanımı için izin alınmalıdır.

Kaynaklar

Ural, O. (1993). *The Reasons for Participating in adult education programs in Turkey* (Master's thesis) Boğaziçi University the Institute of Social Sciences, İstanbul.

Not: Ölçeğin orijinal kaynağı bu uyarlama çalışmasında belirtilmemiştir. Orijinal ölçek genellikle Adult Education Participation Scale (AEPS) veya benzeri uluslararası bir araçtır.

Eğitime Katılma Sebepleri Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Bu nedenle, orijinal maddeler buraya dahil edilememiştir.